

29.10.2013

16

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle palvelusetelien käytön laajentamista koskevasta toivomusponnosta

HEL 2013-008067 T 00 00 03

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalokunta päättäne antaa valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnesta koskien palvelusetelien käytön laajentamista seuraavan lausunnon:

"Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) mukaan kunnan tulee ottaa päätöksenteon yhteydessä huomioon päätöksen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Terveysvaikutusten arvioinnin katsotaan olevan keskeinen menetelmä hallinnonrajat ylittävässä väestön terveyden ja hyvinvoinnin huomioon ottamisessa. Helsingissä terveysvaikutusten arviointi on edellytetty otettavaksi käyttöön kaupunginjohtajan päätöksellä (12.3.2008, 11 §) hallintokuntien päätösesitysten valmistelussa keväällä 2008.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa rakennetaan ja kehitetään terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointikäytäntöjä sekä tuetaan niiden käyttöönottoa muissa hallintokunnissa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus kouluttaa kaupungin hallintokuntien lautakunta-asioiden valmistelijoina. Terveystieteiden vaikutusten arvioinnin taustalla on laaja-alainen näkemys terveydestä ja hyvinvoinnista. Terveystieteiden vaikutusten arviointi (TVA) on poikkialueellista terveyden edistämistä; sen avulla voidaan nostaa esille päätösten terveystieteellisiä ja käynnistää niistä keskustelua, parantaa väestön terveyden tasa-arvoa sekä tuoda yleinen etu esille. Arviointi sisältää sekä myönteisten että kielteisten vaikutusten tunnistamisen, ennustamisen ja arvioinnin. Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointi (IVA) on yläkäsite, joka yhdistää terveystieteiden vaikutusten arvioinnin (TVA) ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin (SVA) yhdeksi kokonaisuudeksi. Terveystieteelliset voivat kohdistua joko välittömästi tai välillisesti terveyteen, elinoloihin, väestöön, palveluihin, viihtyvyyteen tai yleisesti hyvinvoinnin jakautumiseen. Helsingissä on käytössä nopea terveystieteiden vaikutusten arviointi -malli, jossa arviointi perustuu rajattuun määrään vaikutuksia. Terveystieteiden vaikutusten arviointi tehdään aina, kun uusia esityksiä palvelusetelin käytöstä tuodaan sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan käsittelyyn.

Terveysvaikutusten arviointi

Palvelusetelien käytön laajentamisen yhteydessä on tärkeää arvioida palvelusetelin käytön vaikutuksia terveyteen ja sosiaaliseen

hyvinvointiin, jotta voidaan ennalta tunnistaa ja välttää mahdolliset haitalliset vaikutukset. Erityinen huomio on kiinnitettävä ns. haavoittuvassa asemassa oleviin väestöryhmiin, jotta vältetään sosiaalinen eriytyminen ja palvelujen saanti on tasa-arvoista."

Esittelijä

Hallintokeskus on pyytänyt sosiaali- ja terveystalautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponnosta 15.11.2013 mennessä.

Toivomusponsi kuuluu seuraavasti: "Valtuusto edellyttää, että kaikkien palveluseleiden käytön laajentamiseen liittyvien uusien esitysten kohdalla tehdään arvio siitä, millainen vaikutus toimenpiteellä saattaa olla palvelujen sosiaalisen eriytymisen kannalta."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi